

Sedaj nam je bilo vse jasno, nemškutarska past razkrita. Kaj bi se bilo zgodilo pri volitvah, če bi Slovenci tudi Seederja postavili za kandidata? No, brez dvombe bi prvi volili Seederja — Radaja, drugi Seederja — Seidla, tretji Seederja — Moraka. G. Seeder bi pobral vse glase in bi bil izvoljen enoglasno, na kar menda on najbolj meri. Drugi bi imeli vsak premalo glasov. Prišlo bi do nove ali ožje volitve pri kateri bi se pravi Seederjevci, pravi Seidlovci in pravi Morakovci zedinili in nas preveč zaupne, Slovence vrgli sramotno na tla. Ali ni tako? Zavzeti poslušalci so kakor eden mož vsi izrekli: tako je, Seederja nečemo! „Dobro odvrne predsednik, tedaj pa izvolite g. Radaju tovariša, z katerim bo najlažji kandidiral“. Ko so kmetje potem izvedeli, da bi g. dr. Vošnjak, katerega so mnogi želeli, ne prevzel kandidature, da je g. profesor Janko Pajk bolan, so opazno drug drugega začeli ogledovati. Naenkrat se jim zasveti misel: kaj pa, ko bi kmetski volilci enkrat kmeta postavili za kandidata! Kmalu se slišijo glasi: Fluher, Ramuta. Nekateri so tudi že mislili na Vračkota pri sv. Marjeti. Sedaj stopi g. Rebrnik, posestnik v Grušovi, k predsedniku in stori ta-le predlog: jaz nasvetujem, naj se g. dr. Radaju doda kot drugi slovenski kandidat g. Janez Fluher, župan pri sv. Petru pod Mariborom. Predsednik da ta predlog na glasovanje in g. Fluher bil je enoglasno za kandidata sprejet. Kakor smo bili vsi tega, najbolj pa g. Radaj, veseli, tako se je ponižni g. Fluher vstrašil in se branil, naposled se je vendar dal izprositi rekoč: „če že mora biti, pa naj bo v imenu božjem“. Res, lepo je to bilo od spoštovanega tega moža! G. dr. Radaj pa je pristavil: jaz sprejemem z veseljem g. Fluherja za svojega tovariša in čestitam modrosti kmetskih volilcev, ki so enkrat iz lastnega nagiba izmed sebe si poiskali najsposobnejšega kandidata. Za Gradec imamo govornikov dosti, treba nam je poštenih in v kmetskih zadevah zvedenih mož, kakoršen je gotovo g. Fluher, ki po celi okolici sluje kot priden gospodar in 28leten župan velike št. Peterske srenje. Kandidate torej imate, skrbite še, da bodo izvoljeni. Volitev bo v torek 12. marca t. l. v konjarski kosarni v Mariboru. Daljšnji volilci naj pridejo že na predvečer v čitalnico, bližnji pa drugo jutro v gostilnico „zur Stadt Triest“ v Magdalenskem predmestju. Nadalejšnjo postopanje se bo tam najboljšje izvedelo!“ Potem je predsednik željo izrekel, da bi se volitve srečno zvršile in je z živio-klicem na izvoljena gospoda kandidata shod sklenil.

Gospodarske stvari.

Kako zastarelo, pokvarjeno ali oslabeledo sadunosno drevje pomladiti.

M. Nahajajo se pogosto sadunasna drevesa, ktera v razmeri svoje velikosti le prav slabo rodijo

in katerih sadje ni več tako lepo raščeno in popolnoma razvito, kakor je prav za prav drevesom takega plemena lastno.

Štiri so vzroki, ki slabost drevesa in vsled te njegovo nerodovitnost vzročajo. Prvič more biti vzrok naravna starost, ki je kriva, da drevo le malo sada rodi in še ta prav dober več ne postane. V tem slučaju se mora drevo z mladim nadomestiti. Drugič je vzrok slabosti drevesa naprava sorta njegova za lego in podnebje. Ko se drevo posaja, se prav redkokrat na izbiro prave drevesne sorte in sadnega plemena gleda. Ta stvar se pušča popolnoma v nemar deloma iz nevednosti, ki neče pripoznati, da nektera sadna plemena v kaki zemlji dobro vzpevajo v drugi pa ne in da nekatere sadne sorte za neko podnebje ne sodijo. Dalje se ne pomisli, da rano poganjajoče sorte v južni lege posajene spomladi prezgodaj poženejo in vsled pomladanskih mrazov dostikrat pozebejo. V tem slučaju se še zdravemu drevesu pomagati more. Treba ga je le preozlahtniti t. j. naj močnejše veje drevesne krone na novo požlahtniti in sicer z šušlevki, od sadne sorte, ki pozneje poganja in ki je ti legi, temu kraju in obnebjju bolj prikladna. Tretjič je vzrok takega oslajbljenja drevesa, slaba postrežba. Če se sadnemu drevesu krona nikdar ne izsnaži, če se mu gosto rastoče vejevje nikdar ne izreže in poredči, tako drevo ima premalo svetlobe, zraka, kar posebno notrajnim in spodnjim vejam škoduje in jih neplodovite dela. Večidel postranskih popkov ne požene, listi, ki se le na koncu vej narejajo, so v premajhnem številu, da bi soke iz korenin pritekajoče tudi hasnovito predelali. Vsled tega se celo drevo le pomanjkljivo redi, rast v daljavo ponehuje in narejajo se konec mladik cvetni popki. Ker pa je premalo listov in ker so še ti nepopolno razviti, dobiva cvetje in pozneje sad premalo redivne hrane, da bi se sad mogel prav in popolnoma razviti. Veči del cvetja se osuje, pičli sad, kar ga še ostane po cvetju, se med časom, ko raste, zopet zmanjša vsled prepiche redivne hrane in kar slednjič sadu še vendar ostane po vejevju sem ter tje, sicer pri ugodnih razmerah dozori, ali ni ne dosti debel, ne lep ne dober, ker mu je potrebnih snovi za popolno razvitje primanjkovalo. Ako se hoče, da se tako drevo zopet popravi, treba mu je najprej listja priskrbeti in to je le mogoče po močnem porezanju drevesne krone kar se pravi drevesno krono pomladiti in o čemur bočemo tukaj v tem spisu po tanje govoriti. Prej pa hočemo še zadnjega vzroka neplodovitosti sadunosnih dreves omeniti in ta je pomanjkanje redivnih snovi v zemlji. To pomanjkanje nastopi tam, kder se je mnogo dreves že veliko let za poredoma sadilo, vendar zemlji hranivne snovi, ki so jih drevesa z časom ji vzela, nikdar povrnila. Tej pomanjkljivosti se more z tem pomagati in v okom priti, da se prostor, na katerem drevo stoji, globoko pognoji t. j. zrak po cevih v spodnje plasti zemlje napelje in

da se drevesu korenine pomladijo. Dobra prst stari primešana drevesu dobro dene. Kako se drevesna krona pomladi to je sploh znana stvar, vendar se tako ravnanje z drevesi še vse prereditokrat godi in marsiktero še za življenje sposobno in močno drevo se podere, ki bi na pravi način pomlajeno še obilno sadja roditi mogla. Mnogi res pomlajujejo drevesa pa brez prave skrbi in previdnosti tako, da ima drevo po pomlajenju še manj vrednosti ko poprej in se mora po nekterih letih vendar le podreti in mlademu prostor narediti.

(Dalje prihodnjič.)

Kermínska pesa (Futerrübe)

(Jul. Hanzel adjunkt na vinorejski šoli v Mariboru.)

Ljubo solnce vedno bolj toplo sije in sneg dobro kopni. Vsestransko delo se bo kmetovalcu kmalu odprlo. Razumni gospodar si je gotovo za naprej napravil načrt ter premislil, kaj, kde in kako bo gnojil, oral, sejal itd. Pri takem premišljevanju bi dobro bilo, ko bi se tudi na krminske rastline, ki služijo živini za polaganje in seno in otavo nadomestujejo bolj ozir jemalo. Lani so pridelali malo otave in sedaj mnogi nimajo zraven trde slame kaj polagati in po tem takem je razvidno, da se tudi malo in še to slabega gnoja naredi. Brez zdatne gnojilve pa kmetijstvo opeša. Da se temu v okom prihaja, je močno svetovati, da bi naši ljudje začeli bolj marljivo in več kermínskíh rastlin sejati. Ena izmed najboljših najzdatniših takih rastlin je gotovo raznovrstna pesa (rudeča, bela, rumena, Runkekrübe). Ta rastlina daje živini dobro, zdravo in tudi na mleko delajočo krmo. Njeno pridelovanje ni težavno in njiva postane za njenim pospravljenjem dobro zrahljana, plevela očiščena in zlasti za jarino izvrstna zemlja. Pesa stori povsod, če le ni svet težka ilovica ali pa sub pesek ali „šoder“. Globoko preorana, dobro pognojena zemlja jej pa najbolj ugaja. Najboljši način pridelovati pesa je ta, če se njene sadike ponasadijo tako, kakor se godi pri zelju ali kapusu. Takih sadik („flanc“) si zamoremo ali sami pripraviti ali si jih pa nakupimo. Kdor si jih hoče sam doma pridelati, ta naj v svojem vrtu odbere proti krivicu zavarovano gredo, naj jo dobro pognoji, prekoplje in poravna. Potem pa naj pesinega semena po njej ne pregosto poseje v vrstah po 5—6" vsaksebi. Seja se ob koncu marca in v začetku aprila. Greda se mora plevela marljivo čistiti. Proti koncu meseca maja se pa mlade sadike ali „flance“ presadijo na njivo. Bolj praktično pa je sadike kupiti, če so lahko dobiti. Čestite bralce „Slov. Gosp.“ torej opozorujemo na vinorejsko šolo pri Mariboru. Ondi se dobi seme pa tudi sadike in sicer najlepše pesine sorte namreč tako zvane velike rudeče in rumene Oberndorferske pese (Oberndorfer Runkekrübe); 1 Kilo semena velja 60 kr. in 1000 sadik 1 fl. Poskusite, slovenski kmetovalci, z to rastlino! (Dalje prih.)

Sejmovi na Štajerskem. 4. marca Vransko, Rače, Lučane, Maribor; 6. marca sv. Peter pod sv. gorami.

Sejmovi na Koroškem. 4. marca Kotariče, Paternijon; 6. marca zgornji Drauberg, 12. marca Gmünd, Labod, 14. marca Strassberg.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (O našem kandidatu.) Mislim, da smo si pri nas zbrali pravega kandidata za deželni zbor, kateri je bil tudi pri volilnem shodu 19. t. m. enoglasno za to nasvetovan. Gosp. Ivan Kukovec ima vse sposobnosti, ki se morajo terjati od moža, kateremu nameravajo 3 okraji svoje zaupanje skazati, da jih bode zastopal v deželnem zboru. G. Kukovec je znanstveno in praktično izobražen mož. V svojej mladosti pridobil si je na srednjih in višjih šolah ono potrebno izobrazbenost, z katero se je že skozi 10 ali 12 let tako koristnega skazal za naš okraj v narodnem in gospodarskem obziru. On je bil skozi ves ta čas voditelj Slovencev v našem okraju in njemu se imamo v prvi vrsti zahvaliti, da se naš okraj v narodnem obziru odlikuje pred mnogimi okraji na spodnjem Štajeru. G. Kukovec je posestnik in obrtnik; kakor tak pozna nadloge kmetskega in rokodelskega stanu, g. Kukovec je kot večletni načelnik okrajnega zastopa, kot predsednik okrajne posojilnice seznanjen z materijalno močjo našega okraja, pozna vse gospodarske razmere naše in je kot praktični, varčni in trezni ekonom dober izgled marsikomu. Tako smo trdno prepričani, da v tem obziru je v stanu v deželnem zboru ne samo za prava načela glasovati, marveč, kakor izurjen govornik sam se potegniti za koristi našega z davkom preobloženega kmeta. G. Kukovec bode mogel popolnem na svojem mestu v deželnem zboru tudi radi tega biti, ker je juridično (pravno ali sodnijsko) izobražen. Poleg tega pozna na tanko šolske razmere in šolske postave; kajti skozi več let je ravno on v najtesnejši zvezi s šolstvom v Ljutomeru in okolici. Največ pa njega radi tega priporočujemo, ker je naš narodni kandidat. Znano je vsem Slovincem, kako se naša narodnost od nekdanjega prezira, kako se dela z našim jezikom skozi nekaj let že v uradnih in šolah. V tej reči za brambo naše narodnosti pa ima gospod Kukovec največje zasluge za naš okraj, in v tej zadevi ga je posebno volja zagovarjati v deželnem zboru pravice našega jezika. G. Kukovca velika zasluga je, da je naš okrajni zastop naroden, da ne gospodarijo v njem nemškutarji, oni grdi zaničevalci naše materinščine; on uraduje v slovenščini v tem uradu in takisto se uraduje tudi v njej po njegovem trudu ustanovljenej posojilnici. Le g. Kukovca zasluga je, da nista okrajni in krajni šolski svet v Ljutomeru nemškutarstva, da ni šola ljutomerska že